

Innhold

Forord	11
KAPITTEL 1	
Introduksjon. Om estetisk danning gjennom litteratur og litteraturredidaktikk	13
<i>Marianne Røskeland og Åse Høyvoll Kallestad</i>	
Plassering av boka i det litteraturredidaktiske feltet	14
Litteratur, opplevelse og estetisk danning	17
Litterær kompetanse	20
Bidragene i boka	21
Indre forestillinger, sanseinntrykk og formidling	22
Normer og normbrudd i humor	23
Danning, verdier og etikk	23
Dialoger om tekst	24
Digitale tekster og praksiser	24
KAPITTEL 2	
Performative lese måter av klassikere. utfordringer og muligheter med <i>Onkel Toms hytte</i>	27
<i>Anne-Stefi Teigland</i>	
Klassikerbegrepet	28
Nye formidlingsidealer	30
Performativ formidling	31

Å utvikle performative lesemåter	32
Analytiske tilnærminger	32
Performative tilnærminger	33
Å utvikle strategier	33
Eksempelen onkel Tom	34
Utfordringer i møte med <i>Onkel Toms hytte</i>	35
Performative formidlingsstrategier	37
Vår tids adaptasjoner	40
KAPITTEL 3	
Bilde i ord. Litteraturlæsning som visuell erfaring	42
<i>Marianne Røskeland</i>	
Ordskapte indre bilde: ekfrase, imaginasjon, fiksjonsskaping	43
Korleis ser indre bilde ut?	45
Visuelle bilde som inngang til diktlesing	47
Dikt utan tittel av Tor Ulven	47
«Katten» av Olav H. Hauge	50
Indre bilde, leseprosess og å legge merke til livet	52
Sluttord	54
KAPITTEL 4	
Lystig læring. Om humor og litterær danning i bøker for barn	57
<i>Svein Slettan</i>	
Eit morosamt barndomsminne: «Moro med folkeskikk»	57
Litterær komikk – ulike eksempel	62
Bjørn Ingvaldsens skøyarbøker – komisk avvik og komisk kreativitet	62
<i>Gutta i trehuset</i> – komisk fabel, komisk illustrert	65
Parodiens kunst. <i>Purriot</i> -bøkene	69
Om litterær humor og danning	72

KAPITTEL 5

Forhandlinger om kjærlighet og begjær i ungdomsromanene

Natt på Frognerbadet (2008) og *Din vakre jævel!* (2012) 77

Åse Høyvoll Kallestad

To tekster om kjærlighet og begjær	78
Hva er kjærlighet?	79
Estetikkenes betydning for etikken	81
Fortellerens etiske muligheter	82
Kropp som fokalobjekt	83
Forhandling mellom <i>eros</i> og <i>etos</i>	84
Hvilken kjærlighet?	86
En selvreflekterende forteller	87
Hvem kan jeg elske?	89
Kjærlighet eller status	90
Avsluttende refleksjoner	91

KAPITTEL 6

Litterær faglighet og litterær danning. Om en rottefanger fra Sorø... 94

Per Arne Michelsen

Kort presentasjon av boken	97
Paratekstene (og litt om illustrasjonene)	97
Rammefortellingen	99
Historien i historien	102
Hva står på spill?	103
Overbygning	103
Danning	105
Plassering	105
Den gotiske fortellingen	106
Fantastisk litteratur	107
Barneromanen	108
Det sublime	110
Noen oppsummerende didaktiske betraktninger	111

KAPITTEL 7

«Kjenner du noen superhelter, må du gjerne varsle dem!» Å erfare det uforklarlige i dialog med andre	115
---	-----

Gro Ulland

<i>Brune</i> som fantastisk-realistisk tekst	116
Hva er det med <i>Brune</i> som gjør at elevene forventer realisme?.....	117
Det fantastiske i det realistiske	119
Det fantastiskes funksjon	119
Ulike leserkontrakter	120
Teksten og leseren	121
Tiåringenes fortolkninger	122
Det fantastiske genererer fantasi	122
Drøm som forklaring	123
Rasjonelle forklaringer	126
Litterær kompetanse og forståelse av realisme og fantastikk	127

KAPITTEL 8

Estetisk erfaring gjennom lesning av Shaun Tans

<i>Den bortkomne tingen</i>	131
-----------------------------------	-----

Hege Emma Rimmereide

Estetisk erfaring	132
Bildebokens affordans	134
Den bortkomne tingen	136
Naivistisk leserhenvendelse?	139
Om å høre til	140
Estetisk erfaring gjennom dialog i litteratursirkler	143
Regissør	144
Ordkunstner	145
Kobler	145
Opplyser	146
Illustratør	146
Estetisk erfaring gjennom form og innhold	147

KAPITTEL 9

Å erfare litteratur på digitale plattformer	149
---	-----

Berit Westergaard Bjørlo og Ture Schwebs

Estetisk erfaring og estetisk dannelse	150
Litteratur i digitale medier – et mangfold	151
Nettbrett-appen <i>Wuwu & Co.</i>	153
<i>NORD</i> online	158
To tekster på to plattformer – to estetiske erfaringsrom	161

KAPITTEL 10

Møte med sted i en fiktiv og en virkelig verden. <i>Mördarens apa</i> og bruk av digitale verktøy	165
--	-----

Ellen Birgitte Johnsrud

Valg av skjønnlitterær tekst	167
Stedet i <i>Mördarens apa</i>	168
Romanens steder plassert i Bergen og Lund	171
Opplevelsen med <i>Fotspor</i>	173
Stedsbasert didaktikk som motivasjon	176

Forfatteromtaler	180
------------------------	-----

Stikkordregister	182
------------------------	-----